

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની વડી અદાલતમાં

આર/ક્રિમિનલ મિશ્ર અરજી

(રદ કરવા અને ફરિયાદ/ઓર્ડર સાથે સેટ કરવા માટે)

નંબર ૧૭૭૪૮ ઓફ ૨૦૧૭

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમુર્તી શ્રી જે. સી. દોશી

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.

=====

વેદ્રકાશ દેવકીનંદન ચિરિપાલ અને બીજાઓ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

દેખાવ:

અરજદાર(ઓ) માટે શ્રી. જય એસ શાહ(૭૨૪૪) નં. ૧,૨,૩ એમએસ લીલુ કે
ભાયા(૧૭૦૫) પ્રતિવાદી(ઓ) માટે નં. ૩ શ્રી. ચિંતન દવે, પ્રતિવાદી(ઓ)
માટે અરજી નં. ૧

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી જે. સી. દોશી

સિએવી જજમેન્ટ

૧. વર્તમાન અરજી સી આર પી સી ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ નીચેની રાહત માટે
દાખલ કરવામાં આવી છે:—

“એ. સુરત પોલીસ સ્ટેશન (અગાઉ જી. ઇ. બી. પોલીસ સ્ટેશન,
દક્ષિણ ઝોન, સુરત તરીકે જાણીતું હતું) સાથે નોંધાયેલ ૨૦૧૩ની એફ.
આઈ. આર. સી. આર.—આઈ. એલ. ૭૨ [પરિશિષ્ટ—એ. જે. અને
ન્યાયમુર્તી હિતમાં તે મુજબની તપાસને રદ કરવા માટે,

બી. પ્રવેશ અને અંતિમ સુનાવણી બાકી છે, ૨૦૧૩ ના એફ. આઈ. આર. સીઆર-૨ ૭૨ ની કાર્યવાહી/તપાસ પર વધુ રોક લગાવવા માટે ખુશ થાઓ, જે જી.યૂ.વી.એન.એલ પોલીસ સ્ટેશન, સુરત (અગાઉ જી. ઇ. બી. પોલીસ સ્ટેશન, દક્ષિણ ઝોન, સુરત તરીકે ઓળખાતું હતું) (પરિશિષ્ટ -એ).”

વર્તમાન અરજી નક્કી કરવા સંબંધિત હકીકતો નીચે મુજબ છે:-

૨. અરજદારો માઈલસ્ટોન એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ (ટ્રંકમાં, "ટસ્ટ") ના ટ્રસ્ટી છે, જે શાંતિ એશિયાટિક સ્કૂલનું સંચાલન કરે છે. ૨૦૧૦માં, ટ્રસ્ટે અરજી કરી હતી અને તેને ડીજીવીસીએલ દ્વારા કામચલાઉ વીજળી જોડાણ આપવામાં આવ્યું હતું, જે ૧૭.૧૦.૨૦૧૨ સુધી કાર્યરત રહ્યું હતું. ડિસ્કનેક્ટ કર્યા પછી, મીટર કાર્યરત સ્થિતિમાં જોવા મળ્યું હતું. ત્યારબાદ, ટ્રસ્ટે ૧૭.૧૨.૨૦૧૨ પર કાયમી જોડાણ માટે અરજી કરી હતી, જેના પછી ટ્રાન્સફોર્મર સ્થાપિત કરવામાં આવ્યું હતું. અરજદારોનો આક્ષેપ છે કે ટ્રાન્સફોર્મર બિનકાર્યક્ષમ હતું, જે ટ્રસ્ટને અવિરત શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિ સુનિશ્ચિત કરવા માટે જનરેટર દ્વારા શાળાનું સંચાલન કરવા માટે મજબૂર કરે છે. વધુમાં એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે ટ્રાન્સફોર્મર અને જનરેટર વચ્ચે વિદ્યુત વાયરિંગ નાખવામાં આવ્યું હતું. જોકે, ડી. જી. વી. સી. એલ. એ ટ્રસ્ટ પર વીજળીના અનધિકૃત ઉપયોગનો આરોપ લગાવ્યો હતો અને

શરૂઆતમાં ૧૮.૦૧.૨૦૧૩ ની માંગ નોટિસ બહાર પાડી હતી, જેમાં રૂ. ૬૨, ૪૯, ૭૨૨.૬૫-વપરાશ માટે અને રૂ. ૫,૭૬,૬૫૦-કોમ્પાઉન્ડિંગ ચાર્જ તરીકે, બાદમાં ૧૫.૦૨.૨૦૧૩ પર સુધારીને રૂ. ૭૬, ૭૨, ૮૬૪.૯૧-અને રૂ. ૧૦,૮૮,૦૦૦-અનુક્રમે.

૨.૧ અસંતુષ્ટ, ટ્રસ્ટે પૂરક બિલને પડકારતો દીવાની દાવો દાખલ કર્યો હતો અને વચગાળાની રાહત માંગી હતી, જેને રૂ. ૮૦ લાખ થાય છે.ત્યારબાદ ટ્રસ્ટે ૨૦૧૩ની વિશેષ નાગરિક અરજી નં. ૧૧૩૨૧ દ્વારા આ માનનીય અદાલતનો સંપર્ક કર્યો હતો, જેમાં ૦૧.૧૦.૨૦૧૩ ના આદેશ દ્વારા, આ અદાલતે ડીજીવીસીએલ ને રૂ.૬૦ લાખ, જેનું યોગ્ય રીતે પાલન કરવામાં આવ્યું હતું.સિવિલ દાવો હજુ પેન્ડિંગ છે.ટ્રસ્ટ દલીલ કરે છે કે બિલ અન્યાયી હતું કારણ કે તે એક વર્ષના સમયગાળાને આવરી લેતું હતું, તેમ છતાં ટ્રાન્સફોર્મર ફક્ત ૧૭.૧૨.૨૦૧૨ પર સ્થાપિત કરવામાં આવ્યું હતું અને ૧૭.૦૧.૨૦૧૩ પર દરોડા પાડવામાં આવ્યા હતા, જેનાથી માત્ર એક મહિનાનો બિલિંગ સમયગાળો સૂચવવામાં આવ્યો હતો.વધુમાં, ટ્રસ્ટ ભારપૂર્વક જણાવે છે કે દરોડા મનસ્વી રીતે કરવામાં આવ્યા હતા અને કથિત રીતે દબાણ હેઠળ શાળા અધિકારીઓની સહીઓ મેળવવામાં આવી હતી.

૨.૨ ટ્રસ્ટે ગુનાને વધારવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો અને રૂ. ૫,૭૬,૬૫૦- ડીજીવીસીએલ ને તેની મૂળ ગણતરી મુજબ, પરંતુ વધુ રકમ બાકી હોવાના આધારે તેનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હતો.સત્તાવાળાઓએ કથિત રીતે ટ્રસ્ટને ખાતરી આપી હતી કે ચૂકવણી કર્યા પછી, આ બાબત ચક્રવૃદ્ધિ તરીકે બંધ કરવામાં આવશે.જો કે, વિરોધ હેઠળ પાલન હોવા છતાં, ટ્રસ્ટને પાછળથી ડીજીવીસીએલ પોલીસ સ્ટેશન દ્વારા સીઆરપીસીની કલમ ૮૧ અને ૧૬૦ હેઠળ સમન્સ પાઠવવામાં આવ્યું હતું.અરજદારો દલીલ કરે છે કે ફોજદારી કાર્યવાહીનું આહ્વાન એ પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ છે, ખાસ કરીને જ્યારે વિવાદ અનિવાર્યપણે નાગરિક પ્રકૃતિનો હોય અને ટ્રસ્ટ બાકીની દીવાની કાર્યવાહીના પરિણામને આધિન ચક્રવૃદ્ધિ આરોપોનું સમાધાન કરવા તૈયાર હોય.

અરજદારોની રજૂઆત:-

૩. અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ જય એસ. શાહની સહાયથી વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી અસીમ પાંડ્યએ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારોના વીજળી જોડાણના નિરીક્ષણને પરિણામે ખાનગી પ્રતિવાદી દ્વારા જારી કરાયેલ પૂરક વીજળી બિલને વિશેષ અદાલત સમક્ષ શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી દ્વારા પડકારવામાં આવ્યું છે.આક્ષેપ કરાયેલ પૂરક બિલ જેમાં ચક્રવૃદ્ધિ શુલ્ક સહિત રૂ. ૮૭, ૬૦, ૮૪૮.૮૧ ને પડકારવામાં આવ્યો હતો, જેના પર વિદ્વાન વિશેષ

અદાલતે અરજદારોના વીજળી જોડાણને પુનઃસ્થાપિત કરવાનો નિર્દેશ આપીને વચગાળાની રાહત આપી હતી, જે પૂર્વવર્તી શરતને આધિન છે કે અરજદારો રૂ. ની રકમ જમા કરાવશે. ૮૦,૦૦,૦૦૦-પ્રતિવાદી વીજળી કંપની સાથે.

૩.૧ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પંડ્યાએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વિશેષ અદાલત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત આદેશને ત્યારબાદ આ અદાલત સમક્ષ ૨૦૧૩ની વિશેષ નાગરિક અરજી નં. ૧૧૩૨૧ દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો હતો.કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચે ૧લી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૩ના રોજ આપેલા આદેશમાં થાપણના જથ્થા અંગેના નિર્દેશમાં ફેરફાર કર્યો હતો અને તેના સ્થાને રૂ. ૬૦,૦૦,૦૦૦-ખાનગી પ્રતિભાવ આપનાર વીજળી કંપની સાથે.અરજદારોએ સંકલન ખંડપીઠે પસાર કરેલા આદેશમાં સમાવિષ્ટ નિર્દેશોનું સંપૂર્ણ રીતે અને તેની શરતો અનુસાર યોગ્ય રીતે પાલન કર્યું છે.

૩.૨ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પંડ્યાએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ખાનગી પ્રતિવાદીના અધિકારી દ્વારા પ્રથમ માહિતી અહેવાલ નોંધવામાં આવ્યો હતો, જે ૨૦૧૩નો સી. આર.-II ૭૨ હતો, જે તે જ નિરીક્ષણ સાથે સંબંધિત હતો જેના માટે આક્ષેપિત પૂરક બિલ ઉઠાવવામાં આવ્યું હતું.વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે અરજદારોએ રૂ. ૬૦,૦૦,૦૦૦-માંગની કુલ રકમમાંથી રૂ. ૮૭, ૬૦, ૮૪૯.૯૧, અરજદારો સામે ફોજદારી કાર્યવાહી ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપવી

જોઈએ નહીં.વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદારો પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા લાદવામાં આવેલા ચક્રવૃદ્ધિ શુલ્ક જમા કરાવવા તૈયાર અને તૈયાર છે અને ઔપચારિક નોટિસ દ્વારા અરજદારોને જાણ કરવામાં આવે છે. જો કે, પ્રતિવાદી કંપનીએ ચક્રવૃદ્ધિ રકમ સ્વીકારવાનો ઇનકાર કર્યો હોવાથી, પ્રશ્નમાં એફ. આઈ. આર. અસંબદ્ધ રહે છે.

૩.૩. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલે વિદ્યુત અધિનિયમ, ૨૦૦૩ની કલમ ૧૫૨ તરફ આ અદાલતનું ધ્યાન દોર્યું હતું અને રજૂઆત કરી હતી કે ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩માં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, યોગ્ય સરકાર અથવા સરકાર દ્વારા વિધિવત અધિકૃત કોઈપણ અધિકારી, એટલે કે વર્તમાન કેસમાં ખાનગી પ્રતિવાદી, કોઈપણ ગ્રાહક અથવા વ્યક્તિ પાસેથી ચક્રવૃદ્ધિ રકમ સ્વીકારવાનો અધિકાર ધરાવે છે અને તે પ્રશ્નમાં ગુનાને ચક્રવૃદ્ધિ કરી શકે છે.

૩.૪. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલે છેલ્લે રજૂઆત કરી હતી કે વર્તમાન કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, અરજદાર-આરોપીએ પૂરક બિલ માટે નોંધપાત્ર રકમ જમા કરી છે, જેમાં રૂ. ૧૦,૮૮,૦૦૦-પૂરક બિલની આંશિક ચુકવણી સાથે રૂ. ૭૬, ૭૨, ૮૬૪.૯૧.ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, એફ. આઈ. આર. ટકી ન રહેવી જોઈએ અને તે આ આધાર પર રદ થવાને પાત્ર છે કે ગુનામાં વધારો થયો છે.

૩.૫. ઉપરોક્ત રજૂઆતો પર, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પંડ્યાએ પ્રાર્થના કરી હતી કે હાલની અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવે.

જવાબદારીઓની રજૂઆત:-

જ. તેનાથી વિપરીત, ઇલેક્ટ્રિસિટી કંપની વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી લિલુ ભાયએ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પંડ્યા દ્વારા રજૂ કરાયેલી રજૂઆતોનો સખત વિરોધ કર્યો હતો.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે, વિદ્યુત અધિનિયમ, ૨૦૦૩ (ટૂંકમાં, "અધિનિયમ") ની કલમ ૧૨૬ મુજબ, જો કોઈ પરિસરની તપાસ કર્યા પછી, ગ્રાહક વીજળીના અનધિકૃત ઉપયોગમાં સંડોવાયેલો જોવા મળે છે, તો વિદ્યુત કંપનીને પૂરક બિલ બહાર પાડવાની વિધિવત સત્તા છે-આવી જવાબદારી સંપૂર્ણપણે નાગરિક પ્રકૃતિની છે.કાયદાની કલમ ૧૩૫ની જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કરતા, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભાયાએ રજૂઆત કરી હતી કે જો પરિસરની તપાસ દર્શાવે છે કે ગ્રાહક વીજળીની અનધિકૃત અમૂર્તતા અથવા ચોરીમાં દોષિત નથી, તો કાયદાની કલમ ૧૩૫ હેઠળ ચોરીના ગુના માટે કાયદેસર રીતે એફ. આઈ. આર. પણ દાખલ કરી શકાય છે.

૪.૧. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે, કાયદાની કલમ ૧૩૫ (૧) (એ) ની જોગવાઈ મુજબ, વીજળી કંપનીના અધિકારીએ વીજ પુરવઠો કાપી નાખવાના ૨૪ કલાકની અંદર એફ. આઈ. આર. નોંધાવવી ફરજિયાત છે.

૪.૨. તદનુસાર, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભાયએ દલીલ કરી હતી કે અરજદાર, એક ગ્રાહક હોવાને કારણે, માત્ર એ આધાર પર એફ. આઈ. આર. રદ કરવાની માંગ કરી શકતો નથી કે પૂરક બિલમાંથી ઉદ્ભવતા નાગરિક જવાબદારીને આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા વચગાળાના આદેશને પૂર્ણ કરવા પર આંશિક રીતે મુક્ત કરવામાં આવી છે.તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે આવી મુક્તિ અરજદારને ફોજદારી જવાબદારીમાંથી મુક્ત કરતી નથી, ખાસ કરીને કાયદાની કલમ ૧૩૫ ની જોગવાઈઓ હેઠળ, જે દંડાત્મક પ્રકૃતિ અને નાગરિક પરિણામોથી સ્વતંત્ર છે.

૪.૩. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે સિવિલ દાવામાં વિશેષ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલો આદેશ, જેમ કે આ માનનીય અદાલત દ્વારા વિશેષ સિવિલ અરજીમાં સુધારવામાં આવ્યો છે, તે સિવિલ કાર્યવાહી સાથે સંબંધિત છે જેમાં અરજદારની સિવિલ જવાબદારીને પડકારવામાં આવી છે.પૂરક બિલ માટે આ માનનીય અદાલતના નિર્દેશોને અનુસરીને માત્ર આંશિક ચુકવણી કરવાથી અરજદાર-ગ્રાહક ફોજદારી કાર્યવાહીનો સામનો કરવાથી મુક્ત નહીં થાય.

જ.જ. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભાયએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વિશેષ અદાલત દ્વારા સુનાવણી હાથ ધરવા માટેની સત્તાઓ અને પ્રક્રિયા કાયદાની કલમ ૧૫૪ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવી છે, અને ખાસ કરીને, કલમ ૧૫૪ની પેટા-કલમ (૫) અને (૬) નાગરિક જવાબદારી નક્કી કરવા માટે વિશેષ અદાલતને અધિકારક્ષેત્ર પ્રદાન કરે છે.તેથી, તે કાયદેસર રીતે દલીલ કરી શકાતી નથી કે પૂરક બિલ માટે ચોક્કસ રકમની ચુકવણી પર, એફ. આઈ. આર. અને પરિણામી કાર્યવાહી ચાલુ રાખવી જોઈએ.

જ.પ. છેલ્લે, હરીશભાઈ રણછોડભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય કેસમાં આ અદાલતના સંકલન ખંડપીઠે ૨૦૧૫ની વિશેષ ફોજદારી અરજી નં. ૩૬૫૬માં આપેલા નિર્ણય પર આધાર રાખીને, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભાયએ રજૂઆત કરી હતી કે કાયદાની કલમ ૧૫૨ "મે" શબ્દનો ઉપયોગ કરે છે, જે ઇલેક્ટ્રિસિટી કંપનીને ગુનાનું ચક્રવૃત્તિ કરવું કે નહીં તે નક્કી કરવા માટે વિવેકબુદ્ધિ આપે છે.આરોપી પાસે ગુનાના ચક્રવૃત્તિ પર આગ્રહ રાખવાનો અમલપાત્ર અધિકાર નથી.

જ.ડ. તદનુસાર, ઉપરોક્ત રજૂઆતોના પ્રકાશમાં, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભાયએ વર્તમાન અરજીને રદ કરવાની વિનંતી કરી હતી.

૫. જવાબમાં, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પંડ્યાએ રજૂઆત કરી હતી કે અધિનિયમ, ૨૦૦૩ની કલમ ૧૫૨ (૧) મુજબ તે અરજદાર-ગ્રાહકનો પ્રથમ ગુનો હોવાથી, સામાન્ય રીતે તેને ચક્રવૃદ્ધિ થવી જોઈએ અને અરજદારે પહેલેથી જ ચક્રવૃદ્ધિ ચાર્જ માટે રકમ જમા કરી દીધી હોવાથી, ગુનો કાયદા અનુસાર ચક્રવૃદ્ધિ થવો જોઈએ.

૫.૧. વિદ્વાન એપીપીએ વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી ભયાની રજૂઆતોને સ્વીકારીને અરજીનો વિરોધ કર્યો હતો અને વિનંતી કરી હતી કે વર્તમાન અરજી પર વિચાર ન કરવામાં આવે.

અદાલતનું વિશ્લેષણ અને નિર્ણય:-

૬. બંને પક્ષોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજો સાથે વર્તમાન કેસના તથ્યાત્મક મેટ્રિક્સને ધ્યાનમાં લીધા પછી, એવું બહાર આવ્યું છે કે અરજદાર-ગ્રાહકના પરિસરની તપાસને અનુસરીને, ડીજિવિસિએલ (ખાનગી પ્રતિવાદી) એ શોધી કાઢ્યું હતું કે અરજદાર કથિત રીતે વીજળીના અનધિકૃત ઉપયોગમાં સામેલ હતો. શરૂઆતમાં પૂરક બિલ રૂ. ૬૨, ૪૯, ૭૦૦.૬૫ ને કાયદાની કલમ ૧૨૬ હેઠળ હાથ ધરવામાં આવેલા

મૂલ્યાંકનના આધારે જારી કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં રૂ. ૫,૭૬,૬૫૦–, દંડ તરીકે વસૂલવામાં આવે છે.ત્યારબાદ આ બિલને સુધારીને રૂ. ૭૬, ૭૨, ૮૬૪.૯૧ અને કોમ્પાઉડિંગ ચાર્જ વધારીને રૂ.૧૦,૮૮,૦૦૦/– કરવામાં આવ્યો હતો.

૬.૧. કાયદાની કલમ ૧૨૬ હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને પૂરક બિલ બહાર પાડીને ઉઠાવવામાં આવેલી નાગરિક જવાબદારીને અરજદાર દ્વારા વિશેષ અદાલત સમક્ષ દીવાની દાવો દાખલ કરીને પડકારવામાં આવી હતી, જેમાં વીજળી પુરવઠાના પુનઃ જોડાણની માંગ કરતી વચગાળાની રાહત માટેની અરજી પણ કરવામાં આવી હતી.વિદ્યુત વિશેષ અદાલતે ઉપરોક્ત અરજી પર વિચારણા કરતી વખતે અરજદારને રૂ. ૮૦,૦૦,૦૦૦–વીજળી જોડાણની પુનઃસ્થાપના માટે.વિદ્વાન વિશેષ અદાલતના ઉપરોક્ત આદેશ પર અરજદાર દ્વારા વિશેષ નાગરિક અરજી દ્વારા હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સંકલન ખંડપીઠે ૦૧.૧૦.૨૦૧૩ ના મૌખિક આદેશ દ્વારા નિયમ જારી કર્યો હતો અને અરજદારને રૂ. ૬૦,૦૦,૦૦૦–ત્રણ સમાન હતામાં.કોર્ટે વધુમાં વીજળી કંપનીને ડિપોઝિટ સમયપત્રકનું પાલન કરીને કામચલાઉ વીજળી જોડાણ પુનઃસ્થાપિત કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.આ વચગાળાનો આદેશ એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને પસાર કરવામાં આવ્યો હતો કે અરજદાર–ગ્રાહક એક શૈક્ષણિક સંસ્થા ચલાવી રહ્યા છે

અને વીજ પુરવઠો બંધ થવાને કારણે વિદ્યાર્થીઓની શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓમાં અવરોધ આવી રહ્યો છે.

૬.૨. અરજદાર-ગ્રાહક હવે પૂરક બિલનો નોંધપાત્ર હિસ્સો એટલે કે રૂ. ૬૦,૦૦,૦૦૦-પહેલેથી જ ચૂકવવામાં આવ્યું છે.એ નોંધવું યોગ્ય છે કે કાયદાની કલમ ૧૨૬ વીજળી વિતરણ કંપનીને એવા કિસ્સાઓમાં આકારણી બિલ ઉઠાવવાનો અધિકાર આપે છે કે જ્યાં વીજળીનો અનધિકૃત ઉપયોગ જોવા મળે છે, અને આવી આકારણી નાગરિક જવાબદારી એક્ટ ની કલમ ૧૨૭ હેઠળ પુનરાવર્તનને આધિન છે.તે નાગરિક જવાબદારી શરૂ કરી રહ્યું છે.

૬.૩. જો કે, કાયદાની કલમ ૧૩૫ એક અલગ ક્ષેત્રમાં કામ કરે છે, જે લાઇસન્સધારકને વીજળીની ચોરી સાથે સંકળાયેલા કેસોમાં ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે સક્ષમ બનાવે છે.વધુમાં, કાયદાની કલમ ૧૫૪ આવા ગુનાઓની સુનાવણી કરવા માટે વિશેષ અદાલતની પ્રક્રિયા અને સત્તાઓની રૂપરેખા આપે છે અને તે બિન-અવરોધક કલમથી શરૂ થાય છે, જેનાથી તેની ઓવરરાઈડિંગ અસર થાય છે.કલમ ૧૫૪ની પેટા-કલમો (૫) અને (૬) વિશેષ અદાલતને ગ્રાહક વિરુદ્ધ નાગરિક જવાબદારીનું મૂલ્યાંકન અને નિર્ધારણ કરવાની સત્તા આપે છે.

૬.૪. તૈયાર સંદર્ભ માટે, વિદ્યુત અધિનિયમ, ૨૦૦૩ની કલમ ૧૫૪ (૫) અને કલમ ૧૫૪ (૬) ની જોગવાઈઓ નીચે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવી છે:

“કલમ ૧૫૪ (૫):- વિશેષ અદાલત ગ્રાહક અથવા વ્યક્તિ સામે ઊર્જાની ચોરી માટે નાણાંની દ્રષ્ટિએ નાગરિક જવાબદારી નક્કી કરશે જે ઊર્જાની ચોરીની શોધની તારીખ પહેલાના બાર મહિનાના સમયગાળા માટે લાગુ ટેરિફ દરના બે ગણા જેટલી રકમ કરતાં ઓછી નહીં હોય અથવા ચોરીનો ચોક્કસ સમયગાળો જો નક્કી કરવામાં આવે તો જે પણ ઓછો હોય અને આ રીતે નિર્ધારિત નાગરિક જવાબદારીની રકમ વસૂલવામાં આવશે જાણે કે તે નાગરિક અદાલતનો હુકમ હોય.”

“કલમ ૧૫૪ (૬):- જો વિશેષ અદાલત દ્વારા આખરે નક્કી કરવામાં આવેલી નાગરિક જવાબદારી ગ્રાહક અથવા વ્યક્તિ દ્વારા જમા કરવામાં આવેલી રકમ કરતાં ઓછી હોય, તો ગ્રાહક અથવા વ્યક્તિ દ્વારા બોર્ડ અથવા લાઇસન્સધારક અથવા સંબંધિત વ્યક્તિને જમા કરવામાં આવેલી વધારાની રકમ, જેમ કે કેસ હોય તેમ, બોર્ડ અથવા લાઇસન્સધારક અથવા સંબંધિત વ્યક્તિ દ્વારા, વિશેષ અદાલતના આદેશની જાણની તારીખથી એક પખવાડિયાની અંદર, આવી થાપણની

તારીખથી ચુકવણીની તારીખ સુધીના સમયગાળા માટે ભારતીય રિઝર્વ બેંકના મુખ્ય ધિરાણ દર પર વ્યાજ સાથે પરત કરવામાં આવશે.”

૬.૫. ઉપરોક્ત જોગવાઈ વિશેષ અદાલતને વીજળીની ચોરી માટે નાણાકીય વળતરની દ્રષ્ટિએ ગ્રાહક અથવા સંબંધિત વ્યક્તિની નાગરિક જવાબદારી નક્કી કરવાની સત્તા આપે છે, જે શોધની તારીખ પહેલાના બાર મહિનાના સમયગાળા માટે લાગુ ટેરિફની બમણી કરતાં ઓછી નહીં હોય.આ જોગવાઈ વિશેષ અદાલતને કાયદાની કલમ ૧૨૬ હેઠળ કરવામાં આવેલા મૂલ્યાંકનને ધ્યાનમાં લીધા વિના કાયદાની કલમ ૧૩૫ હેઠળ ગુનાની સુનાવણીમાં નાગરિક જવાબદારી નક્કી કરવા માટે અધિકૃત કરે છે. તદનુસાર, તે સ્પષ્ટ છે કે વીજળી અધિનિયમ, ૨૦૦૩ ની કલમ ૧૨૬ હેઠળ આકારણીમાંથી ઉદભવેલી નાગરિક જવાબદારી અલગ છે અને તેને અધિનિયમની કલમ ૧૩૫ હેઠળ ઉદભવેલી ફોજદારી જવાબદારી સાથે જોડી શકાતી નથી. ગ્રાહક એવો દાવો કરી શકતો નથી કે પૂરક બિલ હેઠળ આકારણી કરેલી રકમના નોંધપાત્ર ભાગની ચુકવણી તેને અધિનિયમ હેઠળ ફોજદારી પરિણામોમાંથી નાબૂદ કરે છે અથવા મુક્ત કરે છે, કારણ કે બંને જવાબદારીઓ અલગ અને સ્વતંત્ર ક્ષેત્રોમાં કામ કરે છે.

૬.૬. જો અરજદાર-ગ્રાહક ગુનાનું ચક્રવૃત્તિ કરવાનો ઇરાદો ધરાવે છે, તો તે વીજળી કંપની દ્વારા નિર્ધારિત અને સૂચિત ચોક્કસ ચક્રવૃત્તિ માંગનું પાલન કરવા

માટે જવાબદાર છે.માત્ર રકમની આંશિક ચુકવણી જમા કરાવવાની રજૂઆત અથવા દીવાની કાર્યવાહી અનુસાર કરવામાં આવેલી થાપણો પર આધાર રાખવો એ આરોપીને ફોજદારી કેસના આપમેળે સમાધાન માટે હકદાર નથી.

૬.૭. જેમ કે, ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પંડ્યા દ્વારા પ્રચાર કરાયેલ રજૂઆતને યોગ્યતા વિનાની અને પ્રતિબંધાત્મક લાગી.વીજળી અધિનિયમની કલમ ૧૫૨નું યોગ્ય રીતે સરળ વાંચન દર્શાવે છે કે વિધાનસભાએ જાણીજોઈને "મે" શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો છે, જેનાથી તે માન્ય છે. વીજળી કંપની પર ગુનાના ચક્રવૃદ્ધિને સ્વીકારવા અથવા નકારી કાઢવાનો વિવેક છે.તેથી, અરજદાર/ગ્રાહક/આરોપી માટે ઉપરોક્ત જોગવાઈ હેઠળ ગુનાના સમાધાનની માંગ કરવી એ અધિકારની બાબત નથી.હરીશભાઈ રણછોડભાઈ પટેલ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલતી સંકલન ખંડપીઠે આ કાનૂની સ્થિતિને સંક્ષિપ્તમાં નિહાળી છે અને તેની પુષ્ટિ કરી છે, જેમાં તે નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું:—

“એવું લાગે છે કે અહીં અરજદાર પર વીજળીની ચોરી માટે વીજળી અધિનિયમ, ૨૦૦૩ની કલમ ૧૩૫ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે કાર્યવાહી કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે.વીજળી કંપનીએ અગિયાર હજાર રૂપિયાનું પૂરક બિલ ઉઠાવ્યું છે.અરજદારે વીજળી અધિનિયમ,

૨૦૦૩ની કલમ ૧૫૨ (૧) હેઠળ અરજી કરી હતી અને વિનંતી કરી હતી કે તેને ગુનાનું ચક્રવૃત્તિ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે, અથવા તેના બદલે, વીજળી કંપનીને જરૂરી રકમની ચુકવણી પર ગુનાનું ચક્રવૃત્તિ કરવાનું કહેવામાં આવે.આવી અરજી નામંજૂર કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો.અસંતુષ્ટ હોવાને કારણે અરજદાર આ અરજી સાથે આવ્યો છે.

પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીમાંથી પસાર થયા પછી, મને વિવાદિત ક્રમમાં કોઈ ભૂલ, કાયદાની કોઈ ભૂલની વાત ન કરવા માટે, મળતી નથી.અત્યાર સુધીમાં, તે સારી રીતે નક્કી થઈ ગયું છે કે આરોપી, અધિકારની બાબત તરીકે, એમ ન કહી શકે કે ઇલેક્ટ્રિસિટી કંપનીને ગુનાનું વળતર આપવા માટે કહેવામાં આવવું જોઈએ.કોમ્પાઉન્ડિંગ કરવું કે નહીં તે વીજળી કંપનીની વિવેકબુદ્ધિમાં છે.”

૬.૮. વર્તમાન કેસની હકીકતો પર પાછા ફરીને, અને ઉપરોક્ત જોગવાઈઓ લાગુ કરવા પર, આ અદાલતને અરજીમાં કોઈ યોગ્યતા મળતી નથી.આ અરજીમાં કોઈ તથ્ય નથી અને તે મુજબ તેને નામંજૂર કરવામાં આવી છે.

૭. અગાઉ આપવામાં આવેલી વચગાળાની રાહત, જો કોઈ હોય તો, ખાલી છે.નિયમ/સૂચના બહાર પાડવામાં આવે છે.

(ન્યાયમુર્તી જે. સી. દોશી)

વિષય :

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.